

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 19 września 2012 r.

DOLiS/DEC-883/12 [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w związku z art. 12 pkt 2 i art. 22 i art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana P. B., zam. w Rz., o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 29 maja 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-487/12/[...]) umarżającą postępowanie w sprawie przetwarzania jego danych osobowych przez Proboszcza Parafii [...] w T.,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

W dniu [...] stycznia 2012 r. do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana P. B. zam. Rz., z dnia [...] stycznia 2012 r., zwanego dalej również Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez Proboszcza Parafii [...] w T., zwanego dalej Proboszczem. Skarżący wskazał, że w dniu [...] stycznia 2012 r. wysłał do Proboszcza oświadczenie woli o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego, połączone z prośbą o sprostowanie nieaktualnych danych (pismo w aktach sprawy – kraty nr 3 – 4). Proboszcz udzielił pisemnej odpowiedzi na pismo Skarżącego w dniu 9 stycznia 2012 r. (pismo w aktach sprawy – karta nr 5). Skarżący podniósł, że

Proboszcz w swojej odpowiedzi cyt.: „dał mi [Skarżącemu] jasno do zrozumienia, że nie uznaje swojej roli jako administratora danych osobowych ani Ustawy o ochronie danych osobowych”.

Skarżący wniósł do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych prośbę o cyt.: „(...) wydanie decyzji administracyjnej zobowiązującej Ojca R. K. – proboszcza parafii [...] w T. do sprostowania moich nieaktualnych danych osobowych na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 6 – na podstawie art. 12 pkt 2 Ustawy”.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie wynika, że:

- 1) Skarżący wystosował do Proboszcza „Oświadczenie woli” z dnia [...] stycznia 2012 r., w którym podniósł cyt.: „Na podstawie art. 60 Kodeksu Cywilnego, korzystając ze swoich praw zawartych w art. 2 pkt. 2a Ustawy o Gwarancjach Wolności Sumienia i Wyznania (Dz. U. 2005 nr 231 poz. 1965), z dniem dzisiejszym występuję z Kościoła Katolickiego, tj. wycofuję zgodę na podleganie jego doktrynie (Katechizm Kościoła Katolickiego) i prawu (Kodeks Prawa Kanonicznego). Oświadczam, że w oparciu o jej art. 2 pkt. 5 nie zamierzam tej decyzji w żaden sposób uzasadniać poza tym, że nie chcę do niego należeć. Ponadto nie wyrażam zgody na jakiegokolwiek przekazywanie informacji o tej decyzji współpracownikom zakonnym z tutejszego Domu Zakonnego, osobom trzecim oraz członkom mojej rodziny (...). Na podstawie art. 32 ust. 1 pkt. 6 Ustawy o Ochronie Danych Osobowych (...) proszę Księdza Proboszcza, jako obecnego administratora moich danych osobowych, o ich uaktualnienie w Parafialnej Księdze Chrzta (...). Na podstawie art. 32 ust. 1 pkt. 6 Ustawy o Ochronie Danych Osobowych (...) proszę Księdza Proboszcza, jako obecnego administratora moich danych osobowych, o ich uaktualnienie w Parafialnej Księdze Chrzta (...) przez naniesienie adnotacji o treści *»Dnia [...]01.2012 roku formalnym aktem wystąpił z Kościoła Katolickiego«* oraz o przesłanie jako potwierdzenia odpisu aktu chrztu z powyższym sprostowaniem. (...) Do oświadczenia dołączam skan pierwszej strony dowodu osobistego na dowód, że nie ma miejsca kradzież tożsamości”.
- 2) W piśmie z dnia [...] stycznia 2012 r. skierowanym do Skarżącego Proboszcz wskazał cyt.: „Sposób występowania z kościoła rzymsko katolickiego w Polsce jest zawarty w ogólnie dostępnej *»Instrukcji Episkopatu Polski 29.09.2008 – Zasady postępowania w sprawie formalnego aktu wystąpienia z Kościoła«*” oraz zacytował kilka jej punktów.
- 3) Ww. informację Proboszcz powtórzył w wyjaśnieniach udzielonych Generalnemu Inspektorowi w tej sprawie, cytując: „Aktu odstępowania, który wywołuje skutki kanoniczne, może dokonać tylko osoba pełnoletnia (kan. 98 § 1 i 2), zdolna do czynności prawnych, osobiście, w sposób świadomy i wolny (kan. 124 - 126), w formie pisemnej, w obecności proboszcza swego kanonicznego miejsca zamieszkania (stałego lub tymczasowego) i dwóch pełnoletnich świadków. (...) Aby akt formalnego wystąpienia z Kościoła został uznany za skuteczny kanonicznie, winien być dokonany przez osobiste złożenie własnoręcznie podpisanego pisma, w którym odstępcza wyraźnie przedstawia swoją wolę opuszczenia Kościoła. Oświadczenie winno zawierać także dane personalne odstępcy i świadków, motywację oraz dokładne dane dotyczące daty i parafii chrztu (z załączeniem świadectwa chrztu). W piśmie powinna się także znaleźć informacja o tym,

iż odstępca dokonuje tego aktu dobrowolnie i ze świadomością konsekwencji, jakie ów akt pociąga za sobą. Nie wywołuje skutków kanonicznych oświadczenie złożone przed urzędnikiem cywilnym lub przesłane drogą pocztową czy elektroniczną”. Proboszcz zaznaczył, że w świetle powołanych przepisów „Oświadczenie woli” przesłane pocztą przez Skarżącego „nie spełnia wymagań co do prawidłowego jej wyrażenia i nie może być przez mnie respektowane” oraz podniósł, że „dokonanie adnotacji w księgach kościelnych jest skutkiem wystąpienia przez niego [Skarżącego] z Kościoła a nie celem samym w sobie”. Proboszcz stwierdził: „dokonując adnotacji której żądał ode mnie p. B. złamał bym prawo”. Dodał, że właściwą instancją do rozpatrzenia prośby Skarżącego nie jest Parafia [...] w T., lecz Parafia obecnego miejsca zamieszkania Skarżącego.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną z dnia 29 maja 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-487/12/[...]), mocą której umorzył postępowanie w sprawie. Skarżący w ustawowym terminie złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją. We wniosku tym Skarżący przedstawił swoje zastrzeżenia w stosunku do rozstrzygnięcia podjętego w sprawie przez Generalnego Inspektora, wskazując, iż w jego ocenie, zostało ono podjęte z naruszeniem art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) oraz art. 7 i art. 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa.

W ocenie Skarżącego błędnie wyłączona została kognicja Generalnego Inspektora do wydania decyzji administracyjnej w oparciu o przepis art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Skarżący podkreślił, że oświadczenie woli złożone w dniu [...] stycznia 2012 r. Proboszczowi cyt.: „było jasne, jednoznaczne i precyzyjne” oraz, że cyt.: „Nic z tego nie zostało podważone lub poddane w wątpliwość”. W ocenie Skarżącego cyt.: „od stycznia nie należę do tego związku wyznaniowego”. Skarżący zarzucił, że Generalny Inspektor – uznając go za katolika – narusza jego prawa cyt.: „przyznane przez art. 53 ust. 1 i art. 53 pkt 6 Konstytucji RP, art. 2 pkt 2a Ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, art. 8 i 10 ust. 1 Karty Praw Podstawowych UE”. Wobec powyższego Skarżący wniósł prośbę o cyt.: „wydanie wydanie merytorycznej decyzji administracyjnej”.

Po dokonaniu ponownej analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji Generalnego Inspektora z dnia 29 maja 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-487/12/[...]) jest prawidłowe.

Przypomnieć należy, że Skarżący wniósł do Generalnego Inspektora skargę, w której zażądał nakazania sprostowania jego danych osobowych w Parafialnej Księdze Chrztu przez Proboszcza. Podstawą wniesienia skargi było stwierdzenie przez Skarżącego, że jego oświadczenie woli

o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego, poprzez brak sprzeciwu ze strony Proboszcza, zostało złożone w sposób wywołujący skutki prawne, o jakie wnioskował Skarżący. W następstwie powyższego Skarżący uznał, że Proboszcz przetwarza jego dane w zakresie nieaktualnym i wskutek niepodjęcia stosownych kroków przez Proboszcza, Skarżący wniósł do organu do spraw ochrony danych osobowych o nakazanie sprostowania jego nieaktualnych danych osobowych.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił w przedmiotowej sprawie okoliczności faktyczne, a następnie – uwzględniając przepisy prawa, zarzuty oraz przysługujące mu kompetencje - wydał rozstrzygnięcie, które nie budzi wątpliwości po ponownej analizie przedmiotowej sprawy.

Powtórzyć należy, że w myśl art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1 i 3 – 5 oraz art. 15 – 18. Artykuł 43 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy stanowi zaś, iż z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób należących do kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, przetwarzanych na potrzeby tego kościoła lub związku wyznaniowego.

Mając na uwadze powyższy przepis należy wskazać, że Generalny Inspektor jest związany przepisami ustawy o ochronie danych osobowych. Oznacza to, że jest zobligowany postępować w granicach określonych tymi przepisami. Z uwagi zaś, iż ustawodawca ograniczył kognicję organu do spraw ochrony danych osobowych m.in. wobec zbiorów danych przetwarzanych przez kościół lub związek wyznaniowy, nie jest możliwe wydawanie decyzji administracyjnej, ani rozpatrywanie skargi w sprawach wykonania przez przepisów o ochronie danych osobowych przez instytucje wskazane w przepisie art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną z dnia 29 maja 2012 r. opierając się bowiem na obowiązujących przepisach prawa. Do czasu zatem, kiedy nie zostanie wydany inny akt normatywny uchylający ustawę o ochronie danych osobowych, tak długo będzie ona obowiązywała w porządku prawnym, a Generalny Inspektor będzie wydawał na podstawie przepisów tej ustawy rozstrzygnięcia stosownie do jej brzmienia.

Trudno zaś zrozumieć zarzuty Skarżącego, że organ do spraw ochrony danych osobowych naruszył jego prawa cyt.: „przyznane przez art. 53 ust. 1 i art. 53 pkt 6 Konstytucji RP, art. 2 pkt 2a Ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, art. 8 i 10 ust. 1 Karty Praw Podstawowych UE”, bowiem w zaskarżonej decyzji z dnia 29 maja 2012 r. Generalny Inspektor nie formułuje takiego wniosku, a stwierdza jedynie, że nie jest władny do wydania decyzji w tej sprawie. Generalny Inspektor nie zmierza zatem w swoim działaniu do uchylenia się od oceny legalności przetwarzania danych osobowych, ale musi uwzględniać brzmienie przepisów, które wyłączają jego kognicję

decyzyjne w tej sprawie. Jednocześnie, z ustaleń faktycznych wynika, że Skarżący otrzymał odpowiedź pisemną, w której Proboszcz ustosunkował się do oświadczenia woli Skarżącego o wystąpieniu z Kościoła Rzymskokatolickiego, wskazując na tryb i formę, aby akt wystąpienia był uznane za prawidłowe i zgodne z prawem wewnętrznym Kościoła Rzymskokatolickiego, który – co podkreślił sam Skarżący w swoim wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy – jest niezależny i autonomiczny w swej dziedzinie, stosownie do art. 1 Konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczypospolitą Polską podpisanego w dniu 28 lipca 1993 r. (Dz. U. 1998 r. Nr 51, poz. 318). Ponadto, w myśl art. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154 ze zm.), Kościół rządzi się w swych sprawach własnym prawem, swobodnie wykonuje władzę duchowną i jurysdykcyjną oraz zarządza swoimi sprawami. Ustawa niniejsza określa zasady stosunku Państwa do Kościoła, w tym jego sytuację prawną i majątkową (art. 3 ust. 1 ww. ustawy). W sprawach odnoszących się do Kościoła, nie uregulowanych niniejszą ustawą, stosuje się powszechnie obowiązujące przepisy prawa, o ile nie są sprzeczne z wynikającymi z niej zasadami (art. 3 ust. 2 ww. ustawy).

Kościół Rzymskokatolicki należy do instytucji o uregulowanej sytuacji prawnej, bowiem jest instytucją, której funkcjonowanie zostało unormowane w ustawie z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), w umowie międzynarodowej jaką jest ww. Konkordat oraz w ustawach, nad którymi umowa międzynarodowa ma pierwszeństwo.

Za bezzasadny należy uznać zarzut Skarżącego, że przedmiotowa decyzja została wydana z naruszeniem art. 7 i art. 77 § Kpa, bowiem z ponownej analizy materiału dowodowego wynika, że organ do spraw ochrony danych osobowych odebrał pisemne wyjaśnienia, a następnie wydał decyzję stosownie do brzmienia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Organ do spraw ochrony danych osobowych - rozstrzygając sprawę poddaną jego ocenie - opiera się w głównej mierze na pisemnych wyjaśnieniach stron i przesłanych przez nie dowodach. W przedmiotowej sprawie Generalny Inspektor zebrał materiał, który w sposób wyczerpujący pozwolił na ustalenie stanu faktycznego, a w konsekwencji, na wydanie decyzji, co jest celem każdego postępowania administracyjnego. W decyzji z dnia 29 maja 2012 r. Generalny Inspektor wskazał na okoliczności i podstawy prawne, w oparciu o które, zostało wydane rozstrzygnięcie, a zatem zgodnie z obowiązkami nałożonymi na organ w przepisach art. 7 i art. 77 Kpa. W kwestii przestrzegania zasad określonych w art. 7 i 77 Kpa stanowisko zajmował niejednokrotnie sąd administracyjny. Przykładowo należy wskazać na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 października 2006 r. (sygn. I SA/Wa 1075/2004), w którym WSA orzekł, iż cyt.: „Zasada prawdy materialnej, o której mowa w art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego i stanowiące jej rozwinięcie przepisy, art. 75, art. 77 § 1 i art. 80 KPA wskazują reguły według których należy prowadzić postępowanie wyjaśniające, spełniające zasady rzetelnej procedury. Analiza tych przepisów prowadzi do wniosku, że organ administracji publicznej ma obowiązek ustalić, po pierwsze - jakie okoliczności faktyczne mają dla

sprawy istotne znaczenie, po drugie - z jakich środków dowodowych należy skorzystać, aby doprowadzić do wszechstronnego i niebudzącego wątpliwości ich wyjaśnienia (...)” (por. także wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 7 maja 2010 r., sygn. I SA/Kr 1456/2009).

Reasumując, zaskarżona decyzja Generalnego Inspektora z dnia 29 maja 2012 r. została wydana poprawnie, bowiem na podstawie dokonanych ustaleń organ słusznie stwierdził, iż przedmiotowe postępowanie należy umorzyć ze względu na przepisy art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, co tym samym determinuje zasadność uznania, iż spełnione zostały przesłanki umorzenia postępowania przewidziane przepisem art. 105 § 1 Kpa.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).